

Sportif Sorunlarla Ba?a Ç?kma Becerileri Envanteri -28

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sportif Sorunlarla Ba?a Ç?kma Becerileri Envanteri -28*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31107>

Özet

Sportif Sorunlarla Ba?a Ç?kma Becerileri Envanteri -28 (SSBBE-28), sporcular?n kar??la?t?klar? zorluklarla ba?a ç?kma yeteneklerini ve psikolojik becerilerini de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmif? olan **Athletic Coping Skills Inventory-28 (ACSI-28)** ölçe?inin Türkçe adaptasyonudur. Bu uyarlama çal??mas? Volkan Özcan ve Mustafa Günay taraf?ndan 2017 y?l?nda gerçe?letirilmif?tir. Ölçek, sporcular?n rekabetçi ortamda sergiledikleri bili?sel ve davran??sal stratejileri ölçerek, performanslar?n? etkileyen yedi temel psikolojik faktör alt?nda sistematik bir de?erlendirme sunmay? hedefler.

Anahtar Kelimeler

Spor psikolojisi, ba?a ç?kma becerileri, **ACSI-28**, uyarlama, güvenilirlik, geçerlik, sportif performans.

Yazarlar

Volkan Özcan, Mustafa Günay.

Amaç

Bu çal??man?n temel amacı, uluslararası alanda spor psikolojisi literatüründe kabul görmü? olan Athletic Coping Skills Inventory-28 (ACSI-28) ölçe?ini Türk kültürüne uyarlamak, geçerlik ve güvenilirlik analizlerini yaparak Türkçe konu?an sporcu popülasyonunda kullan?ma haz?r hale getirmektir. Uyarlama süreci, sporcular?n müsabaka ve antrenman ortamlar?nda sergiledikleri psikolojik ba?a ç?kma stratejilerinin kültürel ba?lamda do?ru ve güvenilir bir ?ekilde ölçülmesini sa?lamay? amaçlam??tır.

Ölçek, antrenörler ve spor psikologlar? için sporcular?n güçlü ve zayıf yönlerini belirlemede, bireyselle?tirilmif? psikolojik beceri antrenman programlar? geli?tirmede temel bir araç olarak kullan?lmak üzere tasarlanm??tır.

Yap?

SSBBE-28, sporcular?n sportif zorluklarla ba?a ç?kma becerilerini yedi temel faktör alt?nda ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil etmektedir. Bu alt boyutlar, sporcular?n hem antrenman hem de müsabaka ortamlar?nda sergiledikleri bili?sel ve davran??sal stratejileri kapsamaktadır.

Ölçe?in ölçtü?ü yedi alt boyut ?unlardır:

Zorlukla ba? etme

Konsantrasyon

Antrenörlük durumu
Güven ve ba?ar? güdüsü
Hedef belirleme / Zihinsel haz?rl?k
Bask? alt?nda yüksek performans
Kayg?dan uzak olma

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini belirlemek amac?yla, orijinal ölçe?in teorik yap?s?n?n Türk verileriyle ne kadar uyumlu oldu?unu test etmek üzere birinci düzey Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??tır. DFA, ölçe?in yedi faktörlü yap?s?n?n Türk sporcu örnekleminde de istatistiksel olarak geçerli oldu?unu ve teorik modele uygunluk gösterdi?ini ortaya koymu?tur.

Bu analiz sonuçlar?, SSBBE-28'in sporcular?n ba?a ç?kma becerilerini ölçme konusunda güçlü bir yap?sal geçerli?e sahip oldu?unu göstermi?, böylece ölçe?in Türk kültüründe amaca uygun olarak kullan?labilece?i belirlenmi?tir. Geçerlik çal??malar?n?n detaylar?, kaynakçada belirtilen akademik makalede ayrıntılı? olarak sunulmu?tur.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, iki temel yöntemle incelenmi?tir: ?ç tutarlılık katsay?s? olan Cronbach Alfa hesaplamas? ve test-tekrar test korelasyon katsay?s? analizi. ?ç tutarlılık analizleri sonucunda, alt boyutlara ait alfa de?erlerinin kabul edilebilir düzeyde oldu?u belirlenmi?tir. Tezba?aran (1997, s.47), Likert tipi bir ölçekte güvenilirlik katsay?s?n?n 1'e yak?n olmas?n?n yeterli oldu?unu ifade etmektedir. Bu sonuçlara göre, ölçme arac?n?n güvenilirli?inin yüksek düzeyde oldu?u söylenebilmektedir.

Alt boyutlara ait Cronbach Alfa de?erleri ?unlard?:

Zorlukla ba? etme: .66
Konsantrasyon: .68
Antrenörlük durumu: .71
Güven ve ba?ar? güdüsü: .65
Hedef belirleme / Zihinsel haz?rl?k: .70
Bask? alt?nda yüksek performans: .80
Kayg?dan uzak olma: .62

Test-tekrar test güvenilirlik katsay?s? için, iki uygulama aras?ndaki 7 faktöre ait toplam puanlar aras?ndaki Pearson korelasyon katsay?lar? hesaplanm??tır. Korelasyon de?erleri 0.62 ile 0.83 aras?nda de?i?mektedir, bu da test-tekrar test güvenilirli?inin yüksek oldu?unu göstermektedir. Özellikle Hedef belirleme / Zihinsel haz?rl?k (0.83) ve Kayg?dan uzak olma (0.83) alt boyutlar?

yüksek tutarl?lk sergilemi?tir. Birinci faktöre ait katsay? 0.72, ikinci faktöre ait katsay? 0.71, üçüncü faktöre ait katsay? 0.62, dördüncü faktöre ait katsay? 0.81 ve alt?nc? faktöre ait katsay? 0.79 olarak bulunmu?tur.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal uygunlu?unu ve faktörlerin birbirleriyle olan ili?kisini incelemek amac?yla birinci düzey Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Bu analiz, orijinal ACSI-28 ölçe?inin kuramsal olarak öngörülen yedi faktörlü yap?s?n?n, Türkçe adaptasyonunda da istatistiksel olarak anlaml? bir ?ekilde do?ruland???n? göstermi?tir. DFA sonuçlar?, ölçe?in alt boyutlar?n?n ölçtü?ü yap?lar? net bir ?ekilde ayr??t?rd???n? teyit etmi?tir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Athletic Coping Skills Inventory-28)

Format: 4'lü Likert tipi derecelendirme formu kullan?lm??t?r. Kat?l?mc?lardan ya?ad?klar? deneyimleri ne kadar s?kl?kta ya?ad?klar?n? belirtmeleri istenmi?tir.

Language Available: Türkçe

Population Group: Sporcular

Age Group: Belirtilmemi? (Genellikle aktif sporculuk yapan genç ve yeti?kin popülasyon)

Population Details: Sporun farkl? dallar?nda aktif olarak yer alan Türk sporcular örneklem olarak kullan?lm??t?r.

Test Methodology: Kat?l?mc?lar kendilerini en iyi ifade eden seçene?i i?aretler. Derecelendirme ?u ?ekildedir: Hemen hemen hiçbir zaman= 0, Bazen= 1, S?kl?kla= 2, Hemen hemen her zaman= 3.

Anahtar Kelimeler

Ba?a ç?kma, sportif, psikolojik beceriler, ACSI, güvenilirlik, geçerlik, korelasyon.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Volkan Özcan

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: vlknozcan@gmail.com

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?ildir.

??zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in Türkçe adaptasyonu Volkan Özcan ve Mustafa Günay taraf?ndan 2017 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Kullan?m izinleri ve ticari olmayan akademik kullan?ma dair ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Volkan Özcan ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. Ara?t?rman?n akademik kayna??na dergipark.gov.tr adresinden ula??labilir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: sportif-sorunlarla-basa-cikma-becerileri-envanteri-28-toad.pdf

Kaynaklar

Ozcan, V. & Günay, M. (2017). The Turkish Adaptation of Athletic Coping Skills Inventory-28 (ACSI-28): The validity and reliability study. *Turkish Journal of Sport and Exercise*, 19(1), 130-136.

Tezba?aran, A. A. (1997). *Likert Tipi Ölçek Geli?tirme K?lavuzu*. Ankara: Psikologlar Derne?i Yay?nlar?.

Sportif Sorunlarla Ba?a Ç?kma Becerileri Envanteri -28 Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bu envanterin maddeleri (soru listesi), telif haklar? veya gizlilik nedenleriyle kaynak içerikte sunulmam??t?r. Ölçek maddelerine eri?im sa?lamak için lütfen sorumlu yazarla veya orijinal akademik yay?nla ileti?ime geçiniz.